I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságnak Európa demokratikus életében való részvételéről a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd áttekintéséről

(2012/C 380/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK KÉPVISELŐI,

I. EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY:

1. az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018) szóló tanácsi állásfoglalás ([1]) megállapította, hogy a fiatalok értékes erőforrást jelentenek a társadalom számára, és hangsúlyozta, hogy velük és szervezeteikkel folyamatos és strukturált párbeszédet folytatva biztosítani kell számukra a jogot, hogy részt vegyenek az őket érintő politikák alakításában;

2. a fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédről szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2011. május 19-én elfogadott állásfoglalás ([2]) kimondta, hogy a második 18 hónapos munkaciklus tartamára (vagyis a 2011. július 1. és 2012. december 31. közötti időszakra) az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó tematikus prioritása az ifjúság szerepvállalása lesz, különös tekintettel az Európa demokratikus életében való részvételre;

II. MEGÁLLAPÍTJÁK, HOGY:

3. a strukturált párbeszéd részvételen alapuló, alulról építkező folyamat, a második 18 hónapos munkaciklusban elért eredmények pedig egyrészt a lengyel, a dán és a ciprusi elnökség alatt folytatott nemzeti konzultációk, másrészt a 2011 szeptemberében Varsóban, 2012 márciusában Sorø-ban és 2012 szeptemberében Nicosiában megrendezett uniós ifjúsági konferenciák eredményeire épülnek;

4. a strukturált párbeszéd második munkaciklusában mind a 27 tagállamban nemzeti konzultációkat tartottak, és a folyamatban az ifjúsági vezetők és a fiatalok nagy számban vettek közvetlenül részt ([3]). Ezen túlmenően más érdekelt felek, köztük nemzetközi civil ifjúsági szervezetek is bekapcsolódtak a konzultációba;

5. a Bizottság átalakítja és továbbfejleszti az Európai Ifjúsági Portált oly módon, hogy az minden európai fiatal számára hasznos és hozzáférhető legyen. Ennek jegyében új rovatokkal bővítette a portált: az egyik az uniós ifjúsági konferenciák eredményeit mutatja be, a másik pedig a strukturált párbeszédről ad tájékoztatást ([4]);

6. a lengyel elnökség számára az jelentett konkrét prioritást, hogy elmélyüljön az együttműködés az Európai Unióban, illetve a kelet-európai és a kaukázusi országokban élő fiatalok között, különös tekintettel a fiatalok mobilitására és szerepvállalására. Kiemelt hangsúlyt kapott ezenfelül az is, hogy milyen szerepet játszik az informális és nem formális tanulás előmozdítása, illetve e tanulmányok elvégzésének validálása a fiatalok esetében;

7. a lengyel elnökség alatt a Tanács megállapodott abban, hogy továbbra is ösztönözni fogja az EU és a keleti partnerség országai között az ifjúsági együttműködést ([5]). A 2012–2013-as időszakra a Bizottság további forrásokat tett elérhetővé a „Fiatalok lendületben" elnevezésű program számára annak érdekében, hogy a „keleti partnerség ifjúsági keretén" belül növekedjen a keleti partnerség hat partnerországának részvételével megvalósuló projektek száma, és bővüljön az ezen országokból származó résztvevők köre ([6]);

([1]) HL C 311., 2009.12.19., 1. o.
([2]) HL C 164., 2011.6.2., 1. o.
([3]) COM(2012) 495 final – A Tanács és a Bizottság 2012. évi közös jelentéstervezete az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének végrehajtásáról (az EU ifjúsági stratégiája 2010–2018).
([4]) Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az ifjúságpolitika területén alkalmazott nyitott koordinációs módszer első ciklusának eredményei (2010–2012).
([5]) HL C 372., 2011.12.20., 10. o.
([6]) „Az átalakuló szomszédság új megközelítése – Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata" című közös közlemény 2011. májusi elfogadását követően.

8. a dán elnökség számára az jelentett konkrét prioritást, hogy elősegítse a fiatalok kreativitásának, innovációs képességének és tehetségének fejlesztését, tekintettel arra, hogy ezek birtokában a fiatalok könnyebben tudnak tevékenyen részt venni a társadalom életében, és javul munkaerő-piaci foglalkoztathatóságuk. Ebben a tekintetben tág értelemben vett részvételről van szó, mely a képviseleti demokrácia és a civil társadalom összes szintjén megvalósuló ifjúsági szerepvállalást magában foglalja;

9. a dán elnökség alatt a Tanács felkérte a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nyitott koordinációs módszer elve alapján – a tagállamok által kinevezett nemzeti szakértők részvételével – hozzanak létre tematikus szakértői csoportot azoknak a bevált módszereknek a cseréje céljából, melyek a nem formális és informális tanulás során elsajátított, a foglalkoztathatóság szempontjából lényeges kompetenciák és készségek azonosítása révén elősegítik a fiatalok kreativitásának és innovációs képességének fejlesztését;

10. a ciprusi elnökség számára az jelentett konkrét prioritást, hogy előmozdítsa a fiatalok szerepvállalását és a fiatalok teljes körű társadalmi befogadását, különös tekintettel a migráns hátterű fiatalok befogadására. Kiemelt hangsúlyt kapott az a tény, hogy a befogadó, demokratikus és virágzó társadalmak megteremtéséhez mennyire fontos elősegíteni, hogy az ifjúsági szervezetek mellett az összes fiatal részt vegyen a társadalmi és demokratikus életben, különösen a döntéshozatalban. A célt annak előmozdítása jelentette, hogy tevékeny szerepvállalás révén mindegyik fiatal megtalálja a helyét a tágabb értelemben vett társadalmi és demokratikus életben;

11. 2012. november 27-én sor került a közös uniós ifjúsági jelentés elfogadására. A dokumentum az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének (2010–2018) átfogó céljai tekintetében elért eredményekről ad értékelést, ideértve a strukturált párbeszéd első két munkaciklusát is;

III. TUDOMÁSUL VESZIK A STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD FOLYAMATÁNAK TOVÁBBFEJLESZTÉSÉT CÉLZÓ ALÁBBI JAVASLATOKAT:

A strukturált párbeszéd folyamata során a következő kérdések kerültek felszínre:

A folyamat inkluzív jellege

12. a strukturált párbeszéd folyamata elősegíti a fiatalok érvényesülését, és lehetővé teszi számukra, hogy polgárként tevékeny szerepet vállaljanak, és részt vegyenek a demokratikus életben. Ezért a fiatalokat a strukturált párbeszéd összes szakaszába be kell vonni, az egyes elnökségek prioritásainak meghatározásától kezdve a követő intézkedések figyelemmel kísérésén át egészen a párbeszéd során született eredmények gyakorlatba történő átültetésének kiértékeléséig. A prioritások meghatározása ugyanakkor továbbra is a Tanács és a tagállamok hatáskörébe tartozik. A soron következő elnökségi trióknak korán – még a strukturált párbeszéd munkaciklusai során megvalósítandó általános tematikus prioritásokra vonatkozó javaslatok megfogalmazása előtt – ki kell kérniük konzultáció révén az ifjúsági képviselők és az Európai Bizottság véleményét;

13. támogatni kell a nemzeti munkacsoportok által annak a közös célnak az elérése érdekében végzett munkát, hogy a fiatalok – különösen olyan fiatalok, akik eltérő háttérrel rendelkeznek – következetesen és nagyobb mértékben vegyenek részt a strukturált párbeszéd folyamatában. A nemzeti munkacsoportokat úgy kell összeállítani, hogy azok kellően nyitottak legyenek, és biztosítsák, hogy minden fiatal részt vehessen a folyamatban;

14. a strukturált párbeszéd irányát meghatározó kérdéseket közérthetően kell megfogalmazni annak érdekében, hogy a nemzeti munkacsoportok több fiatalt tudjanak megszólítani;

Az ágazatokon átívelő megközelítés térnyerésének elősegítése

15. a konzultáció folyamatának és nyomon követésének javítása céljából ösztönözni kell, hogy – a strukturált párbeszéd adott tematikus prioritásának függvényében – a nemzeti munkacsoportokban más szakértők is részt vegyenek helyi, regionális, tagállami és európai szinten ([1]). Ezen túlmenően a strukturált párbeszéd eredményeit ágazatra való tekintet nélkül meg kell ismertetni az érdekelt felekkel. Az ifjúságkutatóknak pontosan meghatározott szerepet kell biztosítani a folyamatban;

Politikai követő intézkedések és a folyamat ismertségének biztosítása

16. javítani kell a strukturált párbeszéd eredményei kapcsán politikai téren hozott követő intézkedéseket és az eredmények gyakorlatba történő átültetését ([2]);

17. a szereplők mindegyikének a teljes folyamat során, a kezdetektől hangsúlyoznia kell a strukturált párbeszéd eredményei, valamint a tagállami és az európai szintű ifjúságpolitikai döntéshozatal közötti kapcsolat meglétét, melyet ezenfelül világosabbá kell tenniük, és jobban kell kommunikálniuk az emberek felé;

18. a fentieken túlmenően intézkedések és kezdeményezések révén növelni kell a strukturált párbeszéd ismertségét és elismertségét helyi, regionális, tagállami és európai szinten. A folyamat közismertségének javítása céljából az Európai Ifjúsági Portált is tovább kell fejleszteni;

A folyamat fenntarthatósága

19. annak érdekében, hogy kézzelfogható politikai eredmények szülessenek, elő kell segíteni, hogy az uniós ifjúsági konferencia mindinkább betölthesse azt a szerepet, hogy valamennyi fiatal, ifjúsági szervezet és szakpolitikai döntéshozó számára fórumot biztosítson a strukturált párbeszédhez. Lehetőség szerint elő kell segíteni az ifjúságkutatók részvételét a folyamatban;

20. az Európai Bizottságnak az érdekelt fiatalokkal szoros együttműködésben gondoskodnia kell arról, hogy a jövőben megrendezésre kerülő európai ifjúsági hetek szerves részét képezve párbeszédre kerüljön sor a strukturált párbeszéd főbb szereplőivel;

([1]) A 2012. évi uniós ifjúsági jelentés értelmében mindössze 6 EU-tagállamban játszanak más nemzeti minisztériumok is tevékeny szerepet a nemzeti munkacsoportokban.

([2]) A 2012. évi uniós ifjúsági jelentés értelmében 11 EU-tagállam indított útnak kezdeményezéseket abból a célból, hogy a strukturált párbeszéd első munkaciklusának eredményeit a gyakorlatba átültesse.

21. a jövőbeli többéves pénzügyi keretről folytatandó tárgyalások sérelme nélkül fenntartható támogatásban kell részesíteni a strukturált párbeszédet;

IV. TUDOMÁSUL VESZIK AZ ALÁBBI JAVASLATOKAT, MELYEK A FIATALOK RÉSZVÉTELÉT HIVATOTTAK ELŐSEGÍTENI EURÓPA DEMOKRATIKUS ÉLETÉBEN:

A Varsóban, Sorø-ban és Nicosiában megrendezett uniós ifjúsági konferenciák közös ajánlásaiban szereplő pontok közül az alábbiak jelentik az ifjúság demokratikus életben való részvételével kapcsolatos átfogó prioritás kiemelten fontos területeit.

22. új módszerek és eszközök – például a közösségi média és az elektronikus részvételt biztosító alkalmazások – révén minden szinten támogatni kell és elő kell segíteni a fiatalok részvételét a döntéshozatali folyamatokban;

23. fel kell ismerni, hogy az ifjúsági szervezetek, a fiatalokat segítő információs és tanácsadó szolgálatok, valamint az ifjúságpolitika terén működő szakmai szervezetek lehetőséget adnak a fiatalok kompetenciáinak és készségeinek fejlesztésére, különösen ami a hátrányos helyzetű fiatalokat illeti;

24. tudatosítani kell az emberekben a közös európai értékeket azáltal, hogy a strukturált párbeszédet az összes fiatalra, közöttük konkrét célcsoportokra – például a szervezetekbe nem tartozó és a hátrányos helyzetű fiatalokra – is kiterjesztjük;

25. minden szinten fokozni kell azoknak az ifjúsági tevékenységeknek a támogatását, amelyek középpontjában az uniós és az Unión kívüli országok fiataljainak részvétele és kultúrák közötti párbeszéde áll;

26. feltétlenül létre kell hozni olyan, ifjúságsegítők által irányított ifjúsági létesítményeket, amelyekben a fiatalok – akár a szervezetekbe nem tartozó és a hátrányos helyzetű fiatalok is – találkozhatnak egymással, projekteket dolgozhatnak ki, illetve projektekben vehetnek részt;

V. FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS/VAGY A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

27. szenteljenek megfelelő figyelmet a strukturált párbeszéd tapasztalatai alapján megfogalmazott fenti ajánlásoknak, melyek a strukturált párbeszéd folyamatának kiértékelésén és továbbfejlesztését túl arra irányulnak, hogy elősegítsék a fiatalok részvételét Európa demokratikus életében;

VI. EGYETÉRTENEK ABBAN, HOGY:

28. A 2012. évi uniós ifjúsági jelentés, mely hivatkozik a vonatkozó uniós ifjúsági mutatókra, információkkal szolgál a fiatalok társadalmi befogadásával kapcsolatos kihívásokról. A jelentés kiemeli, hogy a fiatalok körében elsősorban azok alkotnak a szegénység és a társadalmi kirekesztődés szempontjából veszélyeztetett csoportot, akik nincsenek foglalkoztatva, és nem részesülnek oktatásban, illetve képzésben. A dokumentum szerint a 27 uniós tagállamban a fiatalok 29,1 %-át fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztődés veszélye, ami magasabb, mint a teljes lakosságon belüli arány (23,5 %). Ez rávilágít arra, mennyire fontos kiemelt figyelmet fordítani erre a társadalmi csoportra, és milyen lényeges a társadalmi befogadást ifjúságpolitikai prioritásként kezelni;

29. ezért a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel a következő munkaciklus során (azaz a 2013. január 1-jétől 2014. június 30-ig tartó időszakban) folytatandó strukturált párbeszéd átfogó tematikus prioritása a társadalmi befogadás lesz. Az elnökségi trió harmadik munkaciklusra vonatkozó konkrét prioritásait a melléklet ismerteti;

30. a kiválasztott kiemelt cselekvési területeket az esetlegesen felmerülő új fejlemények alapján minden elnökség kiegészítheti;

31. a következő hármas elnökségi ciklus (azaz a 2014. július 1-jétől 2015. december 31-ig terjedő időszak) kiemelt cselekvési területeit az elnökség hivatalba lépése előtt meg kell határozni.

MELLÉKLET

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés prioritásai a 2013. január 1-jétől 2014. június 30-ig tartó időszakban

Átfogó prioritás – Társadalmi befogadás

A 2013. január 1. és 2014. június 30. közötti időszakban a társadalmi befogadás jelenti az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó tematikus prioritását. Ez alatt a 18 hónap alatt a strukturált párbeszéd keretében kerül majd sor a kérdés megvitatására. A konkrét prioritásoknak részben vagy egészben elő kell segíteniük az átfogó tematikus prioritás megvalósítását. Írország, Litvánia és Görögország együtt fog működni annak érdekében, hogy – saját elnökségi hivatali idejük, valamint az elnökségi trió teljes 18 hónapos hivatali ideje során – támogassák nemzeti prioritásaikon keresztül az átfogó prioritást jelentő társadalmi befogadást.

A társadalmi befogadás a társadalom egyesítését szolgálni hivatott, átfogó koncepció, mely nemcsak a hátrányos helyzetű fiatalokra, hanem az ifjúság egészére vonatkozik. A társadalmi befogadást ezért mind koncepcióként, mind kifejezésként a legtágabb értelemben fogjuk használni és értelmezni. A cél az, hogy a társadalmi befogadás kiterjedjen mindazokra a területekre, amelyeken a fiatalok problémákkal szembesülnek, továbbá hogy mindezekre a problémákra választ keressen.

2013. január 1–2013. június 30. – Színvonalas ifjúsági munka

Az ír elnökség kiemelt figyelmet fog szentelni annak a kérdésnek, hogy a színvonalas ifjúsági munka hogyan segíti elő az összes fiatal társadalmi befogadását. 2013 első felében a következő kérdések kerülnek majd előtérbe:

— a fiatalok fejlődésének és jólétének előmozdítása színvonalas ifjúsági munka révén,

— pozitív eredmények elérése a fiatalok személyes és szociális fejlődése, oktatási és szakmai felkészültsége stb. terén az ifjúsági munkára vonatkozó minőségi normák segítségével,

— az ifjúsági munka szerepe az Európa 2020 stratégia céljainak elérésében, különös tekintettel a fiatalok foglalkoztatására,

— az ezeken a területeken bevált módszerek és megszerzett ismeretek cseréje a tagállamok között.

2013. július 1–2013. december 31. – A nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok

2013 második felében a következő kérdések kerülnek előtérbe:

— a fiatalok társadalmi befogadásának elősegítése, különös tekintettel a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokra,

— az integrált ifjúságpolitika alapelvét jelentő ágazatközi együttműködés ösztönzése,

— a fiatalok társadalmi befogadása terén bevált módszerek cseréje,

— az Európai Unióban, illetve a kelet-európai és a kaukázusi országokban élő fiatalok közötti ifjúságpolitikai együttműködés előmozdítása.

2014. január 1–2014. június 30. – Kultúra és vállalkozói készség

2014 első felében a következő kérdések kerülnek majd előtérbe:

— intézkedések kidolgozása a fiatalok vállalkozói készségének erősítése, a fiatalok – különösen szociális téren folytatott – vállalkozói tevékenységének ösztönzése, a zöld munkahelyek számának növelése, valamint új, kulturális téren betölthető állások megteremtése érdekében abból a célból, hogy ezáltal lendületet kapjon a fiatalok teljes körű társadalmi befogadása,

— az ifjúság, különösen a félreeső területeken élő fiatalok számára az új technológiákhoz való hozzáférés megkönnyítése tehetségük kibontakoztatásának céljából, illetve – kulturális téren – az érdeklődés felkeltésének elősegítése érdekében,

— annak ösztönzése – többek között a bevált módszerek cseréje révén –, hogy az ifjúsági munka minél inkább támogassa és fejlessze a fiatalok kreativitását és vállalkozói készségét.